

SENDİKALAŞMA VE SENDİKAL HAREKET

Dr. M. Şeref Çinpolat*

Sendikalar, çalışanların ekonomik, demokratik, sosyal hak ve çıkarlarının korunup toplum yararına geliştirildiği mücadele örgütleridir. Bu tanım çeşitli görüş ve mevcut yapısal durumlara göre yetersiz kalıp geliştirilebilir. Ancak bugün yaşanan sorunlar sendikal tanımın içerdiği parametrelerin olumsuz bütünüdür ve bireysel duyarsızlıklar sorunları daha da büyütülmektedir. Kitleliliği temsil eden örgütlerde taban desteğinin sancısının çekildiği, edilgenliğin üzerimize sindiği, hepimizin adına etkin birkaç kişinin karar almasını istediğimiz bir ortamda, demokrasi dinamiğinin unsurlarından biri olan sendikal oluşum gerekliliğini nasıl sağlayabiliriz diye daha çok düşünmemiz gerekir. Bilgisel içerikten yoksun fikirlerin, gündem tıkayıcı tavırların ve sınırlı çevrelerdeki tartışmaların örgütselliğimize ne kattığını ve nereye vardığımızı duygusallıktan uzak irdelemeliyiz.

Bugünlerde çokca tartışılan bir konu: Meslek sendikası. Konu hakkında yüzlerce yazı yazılmıştır. Geçmişte yaşanan tecrübelerin somut gerçekliğini görmezden gelip, her bireysel kirlenmede sabun köpüğü gibi karşımıza getirilip sonradan kaybolmalarına alıştık artık. Sanayi devrimi öncesi feodal üretim tarzı zihniyetindeki bu görüşlerin günümüzde meslek sendikacılığı adı altında taraftar bulması düşündürücüdür. Çünkü, lonca örgütlenmelerinin temel işlevini incelersek, meslek sınırlarının yayılmasını engellemek, meslek eğitiminde seçici davranarak denetlemek ve ayrıcalıklı, mutlu, varıl bir azınlık yaratmaktır. Oysa sanayi devrimi sonrasında yavaş yavaş erozyona uğrayan bu zihniyetin günü kurtarmak ve bireysel kaygılardan dolayı tartışıldığı bir gerçektir. Bugün sanayi devrimi sonrasında yaşıyoruz ve meslek sorunlarının farklılığı, ayrıcalıklı olma isteği ve kendi meslek sorunlarını duyuramama... vb. gibi nedenlerle meslek sendikacılığı temcit pilavı olarak karşımızda. Temel çelişkinin işkolu içerisinde değil, işverenle işkolu esasında olduğu, emeğiyle çalışanların ayrıcalıklı konumu işveren tarafından gözönüne alınmadığı bir ortamda, kaldı ki heterojen

kitle durumundaki hekimler arasında da başka örgütlenmeler bu zihniyetin altından çıkabilir.

1923-1951 yılları arasında memur sendikalarının kurulması yasak olmadığı halde memurlar sendika kuramadılar. Ve sendikal örgütlenme için mücadele vermediler. Çünkü sendikal mücadeleyi bölmede işveren tarafından da desteklenen yetkili ve varıl bir işçi aristokratı kimliği verilmişti. Bu aristokrat sınıfın son kullanma tarihlerinden sonra bugün içerisinde buldukları durum göstermektedir ki, ayrıcalıklı olarak emeğini satan insanlar uzun sürede hiçbir şey kazanamamıştır. Hekim olarak aynı işyerlerinde deontolojik kuralları dışlayarak kendi içimizde sorunlar yaşarken; ulusal gelirden sağlığa ayrılan payın artması, iyi çalışma ortamı...vb isteklerimizin mücadelesinde işkolu örgütlenmesinin bütünselliği içerisinde hemşire, sağlık memuru ve diğer personelle birlikte çözüme ulaşabiliriz. Ayrıca devlet gibi güçlü işverene karşı üretimden gelen gücümüzü işkolu kitleliliğimizde birleştirebildiğimiz sürece sürekli kazanım elde edebiliriz. Bu kazanım diğer işkolu sendikalarıyla da ortak platformlarda mücadele ederek ulusal gelirden çalışanların aldığı payla doğru orantılı olarak sağlam temele oturacaktır. İşte bu birlikteliğe karşı mücadele edemeyeceğini bilen işveren tarafından kitleliliği bozmada oynanan oyun etnik, dini, meslek temeline dayanan sendikaları kurdurtmak ve desteklemektir. Bugün tartışılan meslek sendikacılığı zihniyeti de işveren çıkarına destek olmaktan başka bir şey değildir. Etik, özlük hakları, sürekli eğitim ....vb gibi çalışmalar yapmak için mevcut örgütümüz dururken ve mesleği daha seviyeli düzeylerde yaşatmak için destek beklerken; meslek sendikasını savunmak salt ücret kaygısından kaynaklanmaktadır. Tüm bu oluşumların tartışma sürecinde TTB'nin tavrını net olarak görüyoruz. 90-91-92 ara ve büyük kongrelerde 7,3,4 nolu kararlar sağlık işkolunda örgütlenmenin gerçekleşmesi ve grevli toplu sözleşmeli sendikal yasanın çıkarılması için mücadele edilmesi şeklindedir. Alınan kararların ve iyi niyetli çalışmaların hekim kitesinde yeterli taban bulamamasının nedenini Prof. Dr. Nusret Fişek hocamızın şu sözleri açıklamaktadır:

* Eskişehir Tabip Odası Delegatesi, Açık Cezaevi Hekimi.

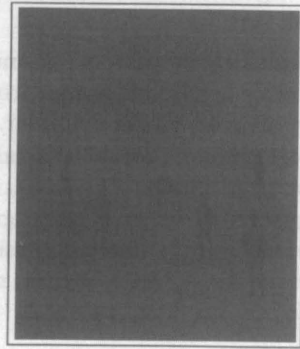
"Örgütlerin başarısında yöneticilerin payı kuşkusuz büyüktür. Ancak-erleri savaşmayan bir ordu nasıl zafer kazanamaz ise-üeleri yönetim ile bütünleşmeyen ve yönetimi sürekli olarak ve yeter düzeyde desteklemeyen, güdülemeyen örgütlerin de başarılı olamayacağı bir gerçektir."

Çözüm önerilerimizi şu anda pratikte yaşanan sorunların irdelenmesi ve hedeflerimiz olarak ayırmamız gerekmektedir. Pratikte yaşanan sorunlarla mücadelede önce sendikal hareketi TTB olarak tüm sağlık çalışanlarıyla oluşturmalıyız. Bu sendikal hareket mevcut çalışma şartları ve siyasi oluşumların yaşam dengesini sarsması nedeniyle sendikal örgütlenme dışındaki hekimleri eylem birlikteliğinde tüm sağlık çalışanlarıyla bütünleştirecektir. Örneğin "Beyaz Yürüyüş" eylemini sendikal hareket içerisinde değerlendirdiğimizde; kamuoyuna hekim eylemleri olarak yansımaları ve tüm sağlık çalışanlarını

örgütsel olarak içermemesi nedeniyle başarısız olarak düşünebiliriz. Ama "Düşünce Eylemi" sürecinde bir adım daha atılarak ortak komiteler oluşturulmuş ve TTB birlikteliğinde işkolu esasına uygun sendikal hareket bir ölçüde başarılıdır. Bugün kitlemizi ve şartlarımızı iyi analiz etmeliyiz. Hekim arkadaşlarımıza sendikal olmalarını önerirken bu süre içerisinde TTB'ye sendikal harekette her türlü katkıyı birimlerimizde sağlamalıyız. Hedefimiz ise: Sendikalaşma konusunda alınan ilke kararları doğrultusunda çalışmalar yapılmasıdır. "Hekimler işkolu sendikası mücadelesi vermelidir" cümlesini soyutluktan kurtarıp sağlam tartışma süreci başlatarak "yeterince bilgilenmeden tavır/fikir sahibi olma" ilkesi doğrultusunda nesnel gerekliliği etkinliklerle hekim kitlesine anlatmamız gerekmektedir. Bu amaçla tabip odalarında sendikalaşma komisyonlarını kurup birimlerde periyodik toplantılarla tartışma sürecine girmeliyiz.

Genç Bilimadamına Öğütler

p. b. medawar

Organ nakli konusundaki çalışmalarıyla 1960 Nobel Ödülü'nü kazanmış olan P. B. Medawar bu kitabıyla, uzun yıllarını verdiği bilimsel çalışmaların oluşturduğu kapsamlı birikimini, bilim dünyasına girmeyi düşünen ve girmiş olan her yaşta insanın hizmetine sunmaktadır. Kitap bir yönüyle bilimci olmak için gereken nitelikler, sağlanması gereken koşullar, bilimde kullanılan araştırma yöntemleri gibi konularda gündeme gelen pratik sorunları ele almakta; diğer yönüyle de bilim ve araştırma dünyasını, çırağıktan Nobel Ödülü sonrasında taşıyan bir evrede akla gelebilecek tüm boyutlarıyla gözler önüne sermektedir.

Ederi : 30.000 TL (KDV Dahil)
ISBN 975-403-007-3